

(IZ)BR@NO

v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Ernst Haffner: **KRVNI BRATJE: roman o berlinskih bandah, Cankarjeva založba, 2015**

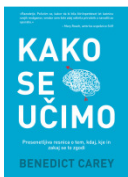

Spomladi leta 1933 so v več nemških mestih sežgali dela 127 pisateljev. V tem barbarskem dejanju, ki so ga nacisti razglasili za "čiščenje domovine", so gorele knjige Freuda, Brechta, Musila, Klause in Heinricha Manna, Roze Luxemburg in številnih drugih. Med njimi se je znašla tudi knjiga neznanega avtorja Ernsta Haffnerja, ki je z naslovom Mladost na berlinskih cesti izšla leta 1932. Ob ponovni izdaji leta 2013 je upravičeno naletela na izjemen odziv.

V Berlinu in drugih nemških vlemestih je v začetku tridesetih let 20. stoletja živelo na cesti na tisoče brezdomnih otrok. Nekateri so bile žrtve negotovih gospodarskih razmer. Mnogi med njimi so pobegnili iz vzgojnih zavodov. Tam so bili izpostavljeni represalijam vzgojnega sistema, ki je nad njimi izvajal psihočno in fizično nasilje. Nekaj varnosti in socialne toplote so našli v samoorganiziranih bandah. Te niso zagotavljale samo zaščite, v njih se je izražala tudi mladinska proletarska subkultura. Shajali so se v opuščenih tovarniških barakah, pili, plesali in za nekaj ur pozabili na svojo bedo. Haffnerjeva knjiga se sočutno in brez olepšav posveča tej temi.

Globoko pretresljiva zgodba o usodi teh fantov na najbednejših krajih tedanjega Berlina.

• Benedict Carey: **KAKO SE UČIMO, UMco, 2016**

Benedict Carey, ki pri New York Timesu pokriva področje znanosti in medicine, nam ponudi pregled spoznaj in raziskav na temo učnega procesa. V glavnem gre za splošno znane resnice, kot denimo, da imajo možgani bolj kot linearno učenje snovi od začetka do konca, raje dinamiko, spremembe v ritmu in prehajanje med temami. Nemirne študirajoče duše se lahko potolažijo, da ni nič narobe če te odnese na konec učbenika ali od fizike k filozofiji, še preden oddaš seminarsko o gravitaciji. Ko je čas za odmor, je odmor, ko je čas za spanje se spi in ne piha. Produktivno učenje z dolgotrajnim učinkom je še najbolj podobno situaciji učinkovitega reševanja problemov, ko so možgani optimalno stimulirani za tvorjenje novih povezav.

Branje za krepitev učne motivacije, hvala bogu brez novih revolucionarnih metod.

• Erik Valenčič: **SENCE NE GORIJO, Sanje, 2015**

Erik Valenčič, ki je sicer znan kot novinar, ustvarjalec dokumentarnih filmov in publicist, nas tokrat nagovarja preko romana (prvenca), ob branju katerega se je težko otrestiti misli, da gre v bistvu za potencialni priročnik za urbano gverilo, ki po avtorjevem mnenju neizogibno prihaja, če bo brutalni kapitalizem nadaljeval zastavljeno pot. In prav nič ne kaže, da mu karkoli in kdorkoli to pot lahko prepreči. »Pod zemljo je še en svet in še drugi ljudje« je eden izmed priljubljenih citatov družine protagonistov, za katere se zdi, da sprejmejo »mandat« zastopanja tega sveta in teh (drugih) ljudi. V nedefiniranem zahodnoevropskem mestu se v boju proti kapitalističnemu sistemu odločijo narediti korak naprej od klasičnega levičarskega aktivizma. Navdahnjeni z delovanjem Situacionistične internacionale v šestdesetih letih prejšnjega stoletja in podkrepljeni s teorijami urbane gverile od sabotaz veletrgovskega centra kmalu preidejo v mnogo bolj radikalne akcije. Sestavljene in uspešno aktivirane so prve bombe in zdi se, da poti nazaj ni več. Družba je prestrašena, napadi na njihove »trdnjave« predramijo tudi vladajoče elite, ki se seveda zatečejo k dodatni represiji... *oprostite za nevspešnost, ampak to je revolucija...*

Ali urbana gverila res še lahko prebudi uspavane ljudi k uporabi proti rakavemu kapitalizmu in sproži revolucijo? To bomo morda izvedeli v drugem delu zgodbe...

• Luis Negrón: **OKRUTNI SVET, Modrijan, 2015**

Portoriški pisatelj Negrón je za svojo zbirko kratkih zgodb leta 2014 prejel literarno nagrado za gejevsko literaturo lambda. Vseh devet zgodb je postavljenih v predmestje večjega mesta, glavni junaki so geji, ki se trudijo preživeti v okrutnem homofobnem in včasih versko fanatičnem svetu. Srečujejo se z nesrečami, smrtjo, boleznijo, revščino, včasih so tudi oni izredno kruti v svoji osamljenosti. In čeprav je njihov svet poln predsodkov ter trpljenja, so do konca optimistični, nezlomljivi, celo duhoviti.

Negrón kratko zgodbo za svoj način literarnega izražanja uporablja izredno spretno in prepričljivo.

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

- **Anna Woltz: NENAVADEN TEDEN S TESSO, Založba Miš, 2016**

Samuelov brat si na prvi dan počitnic zlomi nogo in desetletni Samuel pri zdravniku spozna Tesso. Tessa je samosvoja deklica, že ob prvem srečanju ga prisili, da z njo kar na dvorišču vadi čuden ples, saj naj bi bilo od tega odvisno njeno življenje. Tessa ne pozna svojega očeta, a po naključju ob prelistovanju albumov odkrije, kdo je. Takoj skuje načrt, kako ga bo privabila na otok, kjer živita z mamo. Želi ga spoznati tako dobro, da bo videla, če je vreden, da je njen oče. Seveda pa potrebuje tudi Samuela, da bo izpeljala svoj načrt. Ji bo uspelo? Bo oče vreden, da mu razkrije skrivnost? Za pristržno zgodbo o prijateljstvu in odrasčanju je pisateljica prejela več nagrad za otroško in mladinsko književnost.

- **Nina Mav Hrovat: ORIENTACISTI: TEKMA S KIFELJCI, Založba Miš, 2015**

Glavne junake mladinskega romana – Martina, Maja in Filip Jakoba smo spoznali že v prvi knjigi – Orientacisti na sledi morilcu. Pisateljica Nina Mav Hrovat pa je tokratne dogodivščine spretno prepletla v novem naslovu – Orientacisti: tekma s kifeljci.

Fantje odidejo na orientacijsko tekmo ob Velikem jezeru, kjer se Maj zaljubi v dolgonogo svetlolaso lepoticco. Dekle kmalu izgine, a se na Majevo veselje zopet pojavi v Marini Beli. Toda njeno vedenje je zelo čudno. Zato fantje sklenejo, da ji bodo pomagali. Zapletejo se v krajo in ugrabitev, kar njihovim staršem povzroča veliko skrbi.

Bo konec pustolovsko kriminalne zgodbe srečen?

- **Ida Mlakar: O KRAVI, KI JE LAJALA V LUNO, Založba Miš, 2015**

Mrvica je ostarela krava, ki spušča čudne glasove, ki so bolj kot mukanju, podobni bevskanju in lajanju. Zaradi vse slabšega sprejemanja okolice in občutka odvečnosti, se Mrvica neke noči odpravi v svet... proti morju. Na poti v zapuščeni hiši spozna Van den Hija, odsluženega cirkuškega konja, ki pa je še kako poskočen in s svojim plesanjem stapa, navduši in prepriča Mrvico, da se preizkusi v petju. Tako se skupaj odpravita v mesto, kjer Van den Hijo odpleše svojo stepovsko točko, Mrvica pa zraven poje bluz...

Šaljiva zgodba z izvrstnimi ilustracijami Petra Škerla v sebi skriva globoko sporočilo za našo starajočo se družbo. Neizprosni kapitalizem v starejših ljudeh prepogosto vidi samo odslužene delavce, ki ne koristijo več produktivnosti sistema, medtem ko povsem zanemari njihovo modrost in izkušnje, s katerimi lahko vse bolj odtujeni družbi še veliko doprinesejo...

MEDIOTEKA:

- **INFERNO - DVD, Forum Ljubljana, 2014**

Mlada družina se dobesedno utopi v boju za preživetje. Starša izgubita delo, ker je zemljišče, kjer »njuna« tovarna stoji, namenjeno novemu nakupovalnemu središču. Izklopijo jim elektriko, zmanjka jim plina, najemnine ne morejo več plačevati, deložacija, prostitucija, nasilje... Tegob ni ne konca, ne kraja, z delom svojih pridnih rok pa se zaradi neizprosne širše krize ne da preživeti. Izhoda ni, saj se gnili kapitalizem hrani s krvjo revnih, brezposelnih in zapostavljenih. Kriza se naseli tudi v medsebojne družinske odnose in samo še stvar časa je, kdaj se bo vse sesulo.

Film je zasičen s katastrofičnostjo in grotesken v pretiravanju nizanja vseh mogočih problemov in nesreč. Šolski primer za »manj je več«. Po drugi strani, žal, pa je svetla izjema v prikazu slovenskega delavca kot pripadnika tega filmsko zamolčanega razreda pri nas.

Uredil in izbral Janez Dolinšek